

Impuls voor heggen bij Maas

Veel van de karakteristieke Maasheggen zijn in de loop van de jaren uit Noord-Limburg verdwenen. Nu wordt geprobeerd om weer meer heggen terug te krijgen.

AFFERDEN

DOOR JAN HENSELS

Bij investeren in het landschap en investeren daarin gaat de aandacht meestal uit naar Zuid-Limburg. We vinden dat het nu tijd is om ook eens naar het Noord-Limburgse Maasheggenlandschap te kijken." Harm Kossen van Natuurrijk Limburg, organisatie voor agrarisch natuurbeheer, pleit voor extra aandacht voor de ooit zo beeldbepalende Maasheggen in het gebied. Natuurrijk Limburg wil er samen met de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en de Vereniging Innovatief Platteland een impuls aan geven. Kossen schat dat in het noorden van de provincie nog maar een kilometer of 25 resteert van dat ooit omvangrijke lint van meidoornhagen. Vooral bij ruilverkaveling zijn volgens hem veel heggen verdwenen. „Aan de Brabantse kant is nog iets meer van het Maasheggenlandschap bewaard gebleven.”

Bij de Nieuwe Stuwweg in Afferden liggen nog restanten van het oude Maasheggenlandschap. FOTO LÉ GIESEN

Boeren legden die heggen vroeger onder meer aan om vee bijeen te houden en te beschermen tegen roofdieren. Staatsbosbeheer zegt er het volgende over: „De stekelige heggen dienden als perceelafdeling en boden hout om gereedschap van te maken. Inmiddels zijn de heggen in het Maasheggengebied honderden jaren oud. Wanneer je over de zandpaden tussen weilanden vol bloemen loopt, vergeet je even dat we leven in de 21ste eeuw.”

De restanten van de opvallende heggen staan sinds 2015 op de Unesco-lijst van immaterieel erfgoed. Kossen benadrukt dat de Maasheggen behalve landschappelijk en cultuurhistorisch ook nadrukkelijk een ecologisch belang hebben. De

heggen zijn als het ware kleine reservaatjes op zich. Tal van zeldzame planten en dieren voelen zich er thuis. Kossen verwacht dat vogels als de geelgors, de braamsluiper en de patrijs zullen profiteren van inspanningen om de Maasheggen op te knappen en uit te breiden.

Mede ook vanwege de waarde voor de natuur wordt er de komende jaren extra in geïnvesteerd. In eerste instantie heeft Natuurrijk Limburg er 50.000 euro voor beschikbaar. Geprobeerd wordt volgens Kossen om dat bedrag te verhogen. Het geld is volgens hem bedoeld om afspraken te maken met boeren over het beheer van bestaande heggen maar ook van nog aan te leggen heggen. „De ambitie is om op termijn te

Verder moeten we bij het aanplanten van nieuwe Maasheggen rekening houden met de hoogwaterveiligheid.

Harm Kossen, Natuurrijk Limburg

komen tot 280 kilometer aan Maasheggen. In eerste instantie mikken we op 60 kilometer.” Bij een informatieavond over het project voor agrariërs en andere grondeigenaren vroeg een van de aanwezigen aandacht voor het risico op bacterievuur bij meidoornhagen. Kossen onderkent dat risico, reden waarom volgens hem bij nieuwe heggen ingezet wordt op andere gewassen dan meidoorn zoals sleedoorn, hazelaar of Gelderse roos. „Verder moeten we bij het aanplanten van nieuwe Maasheggen rekening houden met de hoogwaterveiligheid. De heggen mogen niet dwars op de stroomrichting van de Maas staan.”